

EUROOPA PARLAMENT

2009–2014

Arengukomisjon

2012/0130(NLE)

10.10.2012

ARVAMUS

Esitaja: arengukomisjon

Saaja: kalanduskomisjon

Nõukogu otsuse eelnõu protokoll (millega määratakse kindlaks ühelt poolt Euroopa Ühenduse ning teiselt poolt Taani valitsuse ja Gröönimaa kohaliku valitsuse vahelises kalandusalases partnerluslepingus sätestatud kalapüügivõimalused ja rahaline toetus) sõlmimise kohta (11119/2012 – C7-0299/2012– 2012/0130(NLE))

Arvamuse koostaja: Gesine Meissner

PA_Leg_Consent

LÜHISELGITUS

Gröönimaa on üks 26st ülemeremaast ja -territooriumist (ÜMT), mis on hõlmatud Euroopa Liidu toimimise lepingu neljanda osaga. Gröönimaa rahvaarv on umbes 57 000 ja selle kogurahvatulu oli 2006. aastal 29,286 eurot elaniku kohta, aga see pole tegelikult viimaste aastate jooksul tõusnud. Gröönimaa on tugevalt sõltuv Taani antavast iga-aastasest üldtoetusest, mis moodustab hinnanguliselt 32 % SKPst.

Riigisisene kalandussektor on majandusele kõige kasulikum ning moodustab 13 % otsesest kogulisandväärtusest ja 17% töökohtadest (sh töötlus ja teised seotud tegevused). Kalandussektor moodustab 88 % ekspordist, millest peaaegu kõik on suunatud ELi. Gröönimaal on ELi turu kalatoodetele täielik juurdepääs, kuna ta on ÜMT.

ELil on Gröönimaaga keerukas ja mitmetasandiline suhe. Seda reguleerib ühise kalanduspoliitika kalandusalane partnerlusleping, ELi ja Gröönimaa vaheline partnerlusleping aastateks 2007–2013 (mis on andnud Gröönimaa haridussüsteemile märkimisväärset rahalist toetust) ning ülemeremaade ja -territooriumite assotsieerimise otsus, mis on paika pannud kauplemistingimused ELi ja ÜMTde vahel. Siiani on need ELi poliitikad olnud omavahel suures osas kooskõlas. Siiski vaadatakse need poliitikad lähitulevikus uuendamise eesmärgil läbi ning siis tuleks tagada, et ELi ja Gröönimaa vahelise kalandusalase partnerluslepingu uus protokoll oleks uute lähenemisviisidega kooskõlas.

Praegune ELi–Gröönimaa vaheline kalandusalane partnerluseping kehtib 1. jaanuarist 2007 (nõukogu määrus (EÜ) nr 753/2007). Esimene protokoll jõustus samal kuupäeval kuueaastaseks perioodiks (1. jaanuar 2007 – 31. detsember 2012). Protokollis on ette nähtud kalapüügivõimalused tursa, meriahvena, süvalesta, hariliku hiidlesta, garneeli, moiva ja kuningkrabi puhul.

Kalandusalase partnerluslepingu praeguse protokolliga kehtivus lõpeb 31. detsembril 2012. Uus protokoll hõlmab kolmeaastast ajavahemikku alates nõukogu otsuse vastuvõtmisest protokolliga allakirjutamise ja ajutise kohaldamise kohta. Uue protokolliga pikendatakse sisuliselt protokolliga eelmisi tingimusi; muudatusi on tehtud seoses kalapüügivõimalustega ja lisatud on peatamisklausel juhuks, kui rikutakse põhilisi inimõigusi või demokraatlikke põhimõtteid.

Uues protokollis sätestatud ELi rahaline toetus on järgmine:

- (a) 15 104 203 euro suurune aastane toetus juurdepääsuks Gröönimaa majandusvööndile;
- (b) erisumma 2 743 041 eurot aastas Gröönimaa kalanduspoliitika toetamiseks ja rakendamiseks, et tagada eelkõige vastutustundliku kalapüügi jätkamine, mida tuleks hallata arvestades ühiskomitee raames vastastikuse kokkuleppega kindlaks määratud eesmärgid.

Gröönimaa majandusvööndile juurdepääsu summat suurendatakse võrreldes aeguvas protokollis esitatud summaga, väidetavalt kokkuleppega kaetud liikide tõusvate turustamishindade tõttu. Siiski kahaneb panus Gröönimaa kalanduspoliitikasse nominaalväärtuses 16 % võrra.

Kalandusalane partnerlusleping on olnud ja jääb mõlema poole jaoks suure tähtsusega vahendiks. See on olnud tulemuslik, pakkudes ELi kalalaevastiku teatud osadele kalapüügivõimalusi vastavalt huvile ja vajadusele. Siiski on mõnikord seda tulemuslikkust piiranud piisavate kalavarude puudumine.

Vastavalt aeguva protokolliga järelhindamisele on kalandusalane partnerlusleping toonud ELile lisandväärtust loovat netotulu, sh kulude ja tulude suhe 1,3 (st iga investeeritud 1 euro kohta on saadud tagasi 1,30 eurot). See on loonud ligikaudu 330 täiskohaga töökohta merel, mis tähendab, et umbes 500 ELi töökohta on sõltuvad kalastamisest Gröönimaal kalandusalase partnerluslepingu raames.

Gröönimaa jaoks on kalandusalane partnerlusleping olnud tulemuslik meede, et suurendada sissetulekut mitmetest kalavarudest, mida muidu ei oleks kasutatud. Kalandusalane partnerlusleping andis rahalisi toetusi keskmiselt 15,8 miljonit eurot aastas. See sissetulek moodustas 70 % eelarvetuludest, mis tulenesid Gröönimaa kalandussektorist, ja 1,3% 2010. aasta riigieelarvest.

Vastavalt järelhindamisele on umbes pool kalandusalase partnerluslepinguga seotud rahalisest toetusest kulutatud kalandusalasele uurimustööle, et parandada Gröönimaa kalandussektori jätkusuutlikkust. Siiski on see kukkunud läbi rannapüügi struktuurilise kohandamise vallas ja ei ole alati selge, kas eelarvetoetust on kasutatud investeerimiseks, mitte jooksvatele kuludele. Järelhindamise põhjal väidetakse ka, et kalandusalane partnerlusleping ei ole olnud tulemuslik, kuna pole toonud Gröönimaale olulist täiendavat majanduslikku kasu (nagu ühissettevõtted, töö laeval või lossimised kala töötlemiseks).

Järelhindamise põhjal tuntakse muret ka kalandusalase partnerlepingu aeguvas protokollis sätestatud kümnest kalapüügivõimalusest kolme jätkusuutlikkuse pärast.

Järelhindamise põhjal otsustati, et üldiselt on kalandusalane partnerlusleping kooskõlas ELi arengu, kaubanduse ja poliitikatega, mis toovad ühtselt Gröönimaa valitsusele mitmesugust kasu. See on ühise kalanduspoliitikaga üldjoontes kooskõlas, välja arvatud kolme põhilise kalavaru jätkusuutlikkuse puudumine.

Üldiselt järeldatakse järelhindamise põhjal, et kalandusalane partnerlusleping on toonud palju kasu mõlemale poolele ning seetõttu soovitatakse protokolliga uuendamist. Selline on ka arvamuse koostaja seisukoht, kes seetõttu soovib uuendada protokolliga vastuvõtmist mõlema poole huvides. Protokolliga uuendamine ainult kolmeaastaseks perioodiks annab võimaluse seda järgnevalt kohandada, et tagada täielik kooskõla ÜMT assotsieerimise otsuse ja Gröönimaa partnerluslepingu (mõlemad kehtivad kuni 2013. aastani) kõikide uuendustega. See annab võimaluse ka muudetud ühise kalanduspoliitika uute meetmete kajastamiseks uue kalandusalase partnerluslepingu ja Gröönimaa protokolliga kavandamisel.

Arengukomisjon palub vastutaval kalanduskomisjonil teha Euroopa Parlamendile ettepanek anda nõusolek.

Arengukomisjoni arvamuse kohaselt peaks komisjon kõnealuse lepingu rakendamisel võtma

asjakohasel viisil arvesse järgmisi punkte:

- (a) edendada tuleks jätkusuutlikke kalapüügivõimalusi, eelkõige tursa, Ida-Gröönimaa süvalesta ja meriahvena puhul;
- (b) tuleks koostada kõnealuse lepingu – eeskätt protokolli artikli 3 lõikes 2 osutatud mitmeaastase valdkondliku programmi – täitmise aastaaruanded, saata need Euroopa Parlamendile ja nõukogule ning avalikustada, et edendada läbipaistvust ja tagada, et kalanduspoliitika toetamiseks ette nähtud eelarvevahendeid kasutatakse kõige tulemuslikumal viisil, ning tagada arengupoliitika sidusus;
- (c) kohaliku tööhõive ja ärivõimaluste suurendamiseks tuleks võtta praktilisi meetmeid ELi laevade sildumiste arvu suurendamiseks Gröönimaa sadamates.

PARLAMENDIKOMISJONIS TOIMUNUD LÕPPHÄÄLETUSE TULEMUS

Vastuvõtmise kuupäev	9.10.2012
Lõpphääletuse tulemus	+: 21 -: 0 0: 3
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Thijs Berman, Ricardo Cortés Lastra, Corina Crețu, Leonidas Donskis, Catherine Grèze, Eva Joly, Filip Kaczmarek, Miguel Angel Martínez Martínez, Gay Mitchell, Norbert Neuser, Bill Newton Dunn, Maurice Ponga, Jean Roatta, Michèle Striffler, Alf Svensson, Keith Taylor, Eleni Theocharous, Patrice Tirolien, Ivo Vajgl, Anna Záborská, Iva Zanicchi
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed	Edvard Kožušník, Cristian Dan Preda, Patrizia Toia